

Aan de Minister van Klimaat en Groene Groei
Aan de Staatssecretaris van Klimaat en Groene Groei

**Directoraat-generaal
Realisatie Groene Groei**
Directie Transitie Diepe
Ondergrond

Auteur

TER BESLISSING

Datum aangemaakt
30 juni 2026

Kenmerk

KGK_DGRGG_TDO / 107285875

nota

TER BESLISSING

Kopie aan

Parafenroute

		
		

Bijlage(n)

1. Beschikking
2. Oplegbrief Gasunie
3. Kamerbrief
4. Beoordeling KPMG
5. Aanvraag Gasunie
6. Projectplan
7. Basecase rekenmodel
8. Achtergrondnotitie DAEB
9. Registratieformulier
10. Intakeformulier
11. Staatssteunanalyse
12. Bijlage Staatssteunanalyse
13. Opdrachtbrief KPMG

Aanleiding

Gasunie wil via dochteronderneming EnergyStock B.V. de eerste vier waterstofopslagcavernes van Nederland realiseren (project HyStock). Gasunie heeft op 12 maart 2026 een aanvraag ingediend voor risicodekking. Met de bijgevoegde beschikking wijst u HyStock aan als 'dienst van algemeen economisch belang' en kent u € 450 miljoen toe ter afdekking van drie specifieke risico's.

Geadviseerd besluit

1. In te stemmen met de aanwijzing van Hystock als dienst van algemeen economisch belang (DAEB);
2. In te stemmen met gerichte risicodeling voor het kussengasrisico, het vollooproisico en het vergunningenrisico;
3. De oplegbrief voor de conceptbeschikking te ondertekenen en akkoord te gaan dat verzending van de Kamerbrief plaatsvindt.

Kernpunten

- De ontwikkeling van de waterstofketen wordt gekenmerkt door een kip-ei-problematiek waarbij geen marktpartij de eerste stap zet vanwege de onzekerheid van tijdige beschikbaarheid van alle elementen in de keten.
- In het coalitieakkoord is ingezet op de productie en levering van groene waterstof. Waterstofopslag is daarbij onmisbaar: het waarborgt de leveringszekerheid, ondersteunt een veilig en stabiel waterstofnetwerk en zorgt ervoor dat duurzaam opgewekte energie efficiënt kan worden opgeslagen en benut. Daarnaast versterkt opslag de ontwikkeling van een goed functionerende waterstofmarkt door investeerders en afnemers meer zekerheid te bieden. Reeds in de eerste fase van de waterstofmarkt bestaat behoefte aan deze opslagcapaciteit¹. Zonder opslag dreigt onder investering in productie, transport en gebruik van waterstof.

- De ontwikkeling van HyStock wordt geconfronteerd met een aantal risico's die voortvloeien uit de vroege ontwikkelingsfase van de markt en die niet onder het normale bedrijfsrisico vallen. Zonder afdekking is een positieve investeringsbeslissing voor HyStock niet haalbaar. Om die reden is:
 1. Een beschikking voorbereid waarin de ontwikkeling van de eerste vier opslagcavernes wordt aangemerkt als DAEB en wordt voorzien in gerichte risicodeling.
 2. Een subsidie voorziet in risicodeling voor drie specifiek geïdentificeerde risico's die direct voortkomen uit de wens van het Rijk om voor de markt uit, en voor vergunningverlening te ontwikkelen, en die buiten de invloedssfeer van HyStock liggen, te weten:
 - het risico verbonden aan de prijsontwikkeling van het benodigde kussengas;
 - het risico dat de opslagcapaciteit in de eerste jaren na ingebruikname niet tijdig wordt gevuld (vollooprisico);
 - het risico op vertragingen als gevolg van vergunningverlening en daarmee samenhangende procedures.
 3. Voor deze risico's wordt een maximale en voorwaardelijke risicoreserve € 450 mln. beschikbaar gesteld.
- De Tweede Kamer heeft op 18 juni jl. ingestemd met de eerste suppletoire begroting van de KGG-begroting 2026. Daarbij hebben zij tevens ingestemd met de bijbehorende nota van wijziging waarin de budgetophoging voor Hystock is verwerkt. Op 30 juni j.l. heeft de Eerste Kamer ook beide voorstellen aangenomen. Hiermee beschikt u over het budgetrecht om deze beschikking af te geven en de financiële verplichting aan te gaan.
- Gasunie/HyStock heeft op 29 juni bevestigd dat zij de opgedragen publieke taak onder de voorgestelde voorwaarden kan uitvoeren. Gasunie zal ons informeren over de inkoopstrategie voor kussengas op het moment dat dit relevant is.
- Gezien de omvang van de beschikking is door KPMG een actualisatie gemaakt van een analyse naar het redelijke rendement dat Gasunie/HyStock voor de uitvoering van de publieke taak mag ontvangen. Daarnaast heeft KPMG een aanvullende toets uitgevoerd om te beoordelen of de financiële uitgangspunten van de beschikking voldoen aan de criteria voor een dienst van algemeen economisch belang (DAEB). Uit deze analyses komen geen bijzonderheden die van wezenlijke impact zijn op deze beschikking.